



ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Síla přírody:

Rozvoj sebedůvěry a dovedností

ScioLes Praha - středisko volného času

Pobřežní 658/34, Praha 8

Identifikační údaje

Název ŠVP

Vzdělávací program střediska volného času ScioLes Praha: Síla přírody: Rozvoj sebedůvěry a dovedností.

Školní vzdělávací program (dále jen "ŠVP") je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, jako školní vzdělávací program zájmového vzdělávání uskutečňovaného v domě dětí a mládeže.

Údaje o školském zařízení

ScioLes Praha - středisko volného času, s.r.o.
Sídlo: Pobřežní 658/34, Karlín, 186 00 Praha 8
IČO: 23149205
RED-IZO: 691019746
Ředitel: Mgr. Jan Táborský, MA
Tel.: 724 754 139
Email: scioles@scioskola.cz

Zřizovatel

scio, s.r.o.
Sídlo: Pobřežní 658/34, Karlín, 186 00 Praha 8
IČO zřizovatele: 10779442
info@scioskola.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2025.

V Praze dne 1. 9. 2025


.....
ředitel školského zařízení

Obsah

Identifikační údaje	2
Obsah	3
Charakteristika školského zařízení	4
Vybavení školského zařízení a jeho podmínky	4
Prostorové podmínky	4
Materiální podmínky	4
Personální podmínky	5
Ekonomické podmínky	5
Provozní podmínky	5
Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	5
Zaměření střediska volného času	5
Vzdělávací cíle ScioŠkol	6
Výchovné a vzdělávací strategie	8
Délka a formy zájmového vzdělávání	8
Délka vzdělávání	8
Formy zájmového vzdělávání	8
Obsah zájmového vzdělávání	9
ScioLes	9
Výchovně vzdělávací cíle	9
Forest English	12
Výchovně vzdělávací cíle:	12
BabyLes	15
Výchovně vzdělávací cíle	15
Role pedagoga - průvodce	17
Kompetenční profil průvodce	18
Účastníci zájmového vzdělávání se specifickými vzdělávacími potřebami	18
Spolupráce s partnery	19
Prevence sociálně patologických jevů	19
Strategie prevence dle rizikových oblastí	20

Charakteristika školského zařízení

ScioLes Praha, s.r.o. je středisko volného času - dům dětí a mládeže, zaměřené na neformální vzdělávání dětí školního věku, realizované převážně ve venkovním prostředí. Prostřednictvím pravidelných a příležitostných aktivit podporuje všestranný rozvoj dětí, zejména pohybové dovednosti, samostatnost, spolupráci, odolnost a odpovědnost.

Posláním ScioLesu spočívá v podpoře všestranného rozvoje dětí prostřednictvím přímého pobytu v přírodě, rozvoje fyzické i psychické odolnosti, budování kompetencí sociální spolupráce, orientace v prostředí a osvojování praktických dovedností (např. orientace v terénu, rozdělávání ohně, první pomoc).

Mimo tuto hlavní programovou náplň je vzdělávací program zaměřen na rozvoj kompetencí dětí dle našeho vlastního kompetenčního modelu formou mimoškolních aktivit a mimoškolního vzdělávání. Kompetenční model ScioCílů viz. <https://www.scioskoly.cz/principy-scioskol/>.

Vybavení školského zařízení a jeho podmínky

ScioLes Praha, s.r.o. zajišťuje materiální, prostorové a hygienické podmínky pro realizaci zájmového vzdělávání v souladu s platnými právními předpisy, zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, a souvisejícími právními normami.

Prostorové podmínky

Vzdělávání je realizováno převážně ve venkovním prostředí přírodních lokalit (např. Stromovka, Kunratický les, Prokopské údolí, Hostivařský lesopark, Zmrzlík), doplněném o vnitřní zázemí v místech poskytování vzdělávání. Pro potřeby setkávání jsou určena stanovená sběrná a rozchodová místa.

Vnitřní zázemí je zajištěno v objektech určených ke vzdělávání a splňuje požadavky na bezpečnost, ochranu zdraví, hygienu a technický stav. Tyto prostory zahrnují zejména učebny nebo klubovny, šatny, sociální zařízení a další provozní zázemí nezbytné pro průběh vzdělávání.

Prostory jsou využívány pro organizační zajištění činnosti, převlékání účastníků, metodickou přípravu programu a realizaci vzdělávacích aktivit při nepříznivých klimatických podmínkách. Kapacita a využití prostor nejsou v rozporu s provozem dalších subjektů v místě poskytování vzdělávání.

Materiální podmínky

Materiální vybavení zařízení odpovídá charakteru a formám zájmového vzdělávání, je funkční, bezpečné a průběžně udržované. Zahrnuje odpovídající vybavení (didaktické a

metodické pomůcky, vybavení pro pohybové a dovednostní činnosti, bezpečnostní a hygienické prostředky, putovní lékárničky). ScioLes je zásoben přiměřeným množstvím vybavení, které je potřebné k realizaci aktivit vymezených tímto vzdělávacím programem. Majetkové a materiální zabezpečení provozu zařízení je zajištěno se zapojením zřizovatele, společnosti Scio, s.r.o., který vytváří podmínky pro stabilní a dlouhodobé fungování školského zařízení.

Personální podmínky

Vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci střediska volného času (průvodci) s případnou asistencí asistentů pedagoga. Průvodci plní funkci mentora, kouče a partnera v procesu vzdělávání. Každý průvodce je odpovědný za bezpečnost, ochranu zdraví a řádný průběh činností účastníků. Pedagogové vedou jak stálé lekce, tak specializované aktivity či víkendové výjezdy.

Role pedagoga - průvodce

Průvodce ve ScioLese působí jako mentor a partner, který děti provází procesem učení se skrze vlastní prožitky. Jeho role je definována těmito klíčovými pilíři:

1. Facilitátor a moderátor učení

Průvodce nepředává hotové znalosti, ale vytváří situace, ve kterých si děti na řešení přicházejí samy.

- Podpora samostatnosti: Místo "Udělej to takto." se ptá "Jak by se to dalo vyřešit?".
- Práce s chybou: Průvodce chybu vnímá jako nezbytný krok v učení. Pomáhá dítěti neúspěch pojmenovat, přijmout a zkusit jinou cestu (rozvoj odolnosti).

2. Garant fyzického a psychického bezpečí

V náročném terénu a proměnlivém počasí je průvodce tím, kdo drží hranice bezpečnosti, aniž by však tlumil přirozenou dětskou potřebu riskovat a objevovat.

- Bezpečná výzva: Odhaduje míru rizika tak, aby byla výzva pro dítě zvládnutelná, ale stále stimulující.
- Emocionální kotva: Vytváří prostředí důvěry, kde se dítě nebojí přiznat únavu, strach nebo nejistotu.

3. Vzor a autentický aktér

Průvodce je součástí skupiny. Pokud prší, mokne s dětmi. Pokud se jde do kopce, stoupá také.

- Nápodoba: Svým vlastním přístupem k nepohodlí a k přírodě jde příkladem. Ukazuje, že radost z pohybu je vnitřní nastavení, nikoliv otázka ideálního počasí.
- Aktivní naslouchání: Věnuje pozornost individuálním potřebám dětí v heterogenní skupině (vnímá rozdíly mezi potřebami prvňáka a devátáka).

Kompetenční profil průvodce

Oblast	Kompetence průvodce
Pedagogická	Ovládá techniky reflexe a zpětné vazby. Dokáže pracovat s dynamikou věkově smíšené skupiny.
Odborná	Rozumí zásadám bezpečného pohybu v terénu, ovládá základy první pomoci a krizové intervence v outdoorovém prostředí.
Osobnostní	Disponuje vysokou mírou empatie, trpělivosti a autenticity. Je schopen sebereflexe vlastního pedagogického působení.

Ekonomické podmínky

Účast na kroužcích a dalších aktivitách je zpoplatněna. Platby probíhají pololetně, přihláška je platná na celý školní rok. Pokud účastník nepokračuje ve druhém pololetí, je nutné, aby se včas odhlásil. Cena je závislá na lokalitě a délce programu. Změny a storno účasti se řídí Všeobecnými podmínkami poskytování vzdělávacích služeb ScioLes.

ScioLes dále dle podmínek docházky konkrétního dítěte pobírá dotace podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Účastníci se při všech aktivitách řídí pokyny průvodců, vnitřním řádem střediska a pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. Středisko zajišťuje bezpečné prostředí, dostupné hygienické a zdravotní prostředky, pitnou vodu a vybavenou lékárníčku. Účastníci dbají na bezpečné chování, hygienu, ochranu přírody a odnášení odpadu. V případě ohrožení zdraví nebo extrémního počasí může průvodce trasu upravit či akci zrušit. Všichni účastníci se zdržují násilí, diskriminace a jiných projevů ohrožujících bezpečnost a zdraví ostatních.

Cíle vzdělávání ve středisku volného času

Vzdělávací cíle ScioŠkol

Základní rámec vzdělávacího programu ScioŠkol, tedy i našeho střediska, vychází z mise **připravit děti na život v 21. století, aby mohly samostatně a odpovědně utvářet svou budoucnost**. Vzdělávání stojí na hodnotách svobody, morálky, aktivity, optimismu, odvahy a otevřenosti. Dětem poskytujeme prostor pro rozhodování, učení z chyb, kritické myšlení, spolupráci i rozvoj vlastních nápadů. Podporujeme jejich samostatnost, empatii a zvědavost v bezpečném a respektujícím prostředí. Technologie, kreativita i mezilidské vztahy jsou přirozenou součástí rozvoje každého dítěte.

Při formulaci vzdělávacích cílů jsme vyšli ze čtyř pilířů vzdělávání pro 21. století vymezených roku 1996 Mezinárodní komisí UNESCO vedenou Jacquesem Delorseem:¹

1. **Učit se poznávat**
2. **Učit se být**
3. **Učit se žít společně**
4. **Učit se jednat**

Tyto čtyři pilíře jsme rozpracovali do osmi vzdělávacích cílů ScioŠkol.

Pilíř vzdělávání	Vzdělávací cíl ScioŠkol
Učit se poznávat	1. – Řídím a poháním své učení
	2. – Vybírám si, co si pouštím do mysli
Učit se být	3. – Rozumím sám/sama sobě
	4. – Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
Učit se žít společně	5. – Vytvářím a udržuji dobré vztahy
	6. – Konám dobro a stavím se zlu
Učit se jednat	7. – Jsem tvůrcem budoucnosti světa
	8. – Mám život ve svých rukou

Vzdělávací cíle ScioŠkol jsou v případě konkrétního dítěte **kompetencemi**, jimiž má být vybaveno. Kompetenci přitom chápeme jako **způsobilost v určité situaci úspěšně jednat, k níž je vždy zapotřebí funkční propojení účelu (k čemu to je), postojů, dovedností a znalostí**.

¹ DELORS J. (ed.): *Učení je skryté bohatství: zpráva Mezinárodní komise UNESCO "Vzdělávání pro 21. století"*. Paříž: UNESCO, 1996.

V zájmovém vzdělávání vedeme děti především ke vzdělávacím cílům **Rozumím sám sobě, Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě a Vytvářím a udržuji dobré vztahy**. V jejich adaptaci na specifické volnočasové vzdělávání jsme zatím na začátku a v tuto chvíli především zkoumáme míru jejich přítomnosti a kvalitu v chystaných či realizovaných lekcích i výstupech.

Hodnoty ScioLesu

Morálka

Morálku chápeme jako schopnost uvažovat nezávisle, chovat se ohleduplně a respektovat práva ostatních.

Děti vedeme ke kritickému přemýšlení, zdravé sebedůvěře a ochotě nezištně pomáhat ostatním. Chceme, aby byly empatické a uměly se postavit za hodnoty, kterým důvěřují.

Aktivita

Schopnost aktivně ovlivňovat nejen vlastní vzdělání, ale i směr svého života je pro budoucnost našich dětí klíčová. Proto pojmáme výuku co nejvíc interaktivně. Školu vnímáme jako bezpečné místo, které dětem poskytuje prostor pro poznávání a posouvání vlastních hranic, a které jim umožňuje testovat a rozvíjet své schopnosti.

Snažíme se, aby děti zajímalo dění kolem nich a aby se ho chtěly účastnit. Posilujeme jejich přirozenou zvědavost a podporujeme jejich samostatnost. Chceme, aby se nebály vymýšlet, navrhnout a realizovat vlastní nápady, kazit je a vylepšovat.

Optimismus

Jsme přesvědčení o tom, že všechno má svou světlou stránku. Že všechno zlé je k něčemu dobré a že je možné se neustále zlepšovat a růst.

Mezi průvodci i ve vedení školy jsou pozitivně naladěni lidé s růstovým nastavením mysli. Charakterizuje nás optimistický přístup k životu, nepříjemnosti bereme s nadhledem a snažíme se z nich čerpat zkušenosti do budoucna. Sklenici vidíme, jak se často říká, z poloviny plnou, ne prázdnou. A k podobnému úhlu pohledu vedeme i děti.

Odvaha

Podporujeme odvážná rozhodnutí dětí. Vystoupit před ostatní, obhájit vlastní nápad nebo názor, zastat se spolužáka nebo spolužačky, navrhnout neotřelá řešení... Nezpochybňujeme jejich schopnosti a nebráníme jim je testovat a využívat. Odvahu posiluje důvěrné a bezpečné prostředí. Právě takové se snažíme pro děti vytvářet. K tomu být odvážný ale nikoho nenutíme. Respektujeme subjektivní pocit ohrožení každého z nich a těm dobrodružnějším nebráníme pouštět se do situací s jistou mírou rizika – ať už jde o lezení na stromy nebo o cokoli jiného.

Otevřenost

Otevřenost chápeme ve dvou rovinách. Na té první pro nás představuje pravdivost a transparentnost, zatímco na té druhé otevřenost novým podnětům a situacím.

Specifické cíle ScioLesa jako střediska volného času

Středisko volného času je zaměřeno na pravidelnou pohybovou a outdoorovou činnost dětí realizovanou převážně v přírodním prostředí.

Hlavními cíli jsou:

- vytvářet podmínky pro aktivní trávení volného času,
- podporovat pozitivní vztah k pohybu,
- rozvíjet fyzickou zdatnost bez úzké specializace na konkrétní sportovní disciplínu.

Na klíčové kompetence vymezené v RVP pro základní vzdělávání navazuje činnost střediska tímto způsobem:

Kompetencí k učení – účastníci získávají zkušenosti prostřednictvím přímého prožitku, učí se reflektovat vlastní pokrok, rozvíjejí vytrvalost a schopnost dokončit započatou činnost.

Kompetencí k řešení problémů – při pohybu v terénu a skupinových aktivitách hledají způsoby překonávání překážek, přizpůsobují se podmínkám a vyhodnocují rizika.

Komunikativních kompetencí – učí se spolupracovat, formulovat své potřeby, respektovat pravidla a přijímat zpětnou vazbu.

Sociálních a personálních kompetencí – rozvíjejí schopnost týmové spolupráce, odpovědnosti za sebe i ostatní, budují sebedůvěru a vzájemný respekt.

Kompetencí občanských – jsou vedeni k ohleduplnému chování v přírodě, k dodržování pravidel, a k odpovědnému jednání vůči okolí.

Kompetencí pracovní a k aktivnímu trávení volného času – osvojují si návyky pravidelného pohybu a vytvářejí si pozitivní vztah k aktivnímu životnímu stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Zážitková pedagogika: Učení probíhá skrze přímý zážitek a jeho následnou reflexi (sdílení pocitů v kruhu po aktivitě).

Metoda výzvy (Challenge-by-choice): Děti jsou povzbuzovány k překonávání komfortní zóny, ale vždy s možností volby vlastní úrovně obtížnosti (např. výška lajny).

Učení v přirozených situacích: Využívání aktuálních podmínek (bláto, sníh, kopřivy) jako přirozených pedagogických nástrojů pro rozvoj adaptability.

Kooperativní učení: Aktivity jsou koncipovány tak, aby k jejich splnění byla nutná součinnost více dětí (např. pomoc při šplhu, stavba přístřešku).

Věková heterogenita (Peer-to-peer): Starší děti přirozeně přebírají roli mentorů a vzorů pro mladší, což posiluje zodpovědnost a empatii.

Pedagogická východiska ScioŠkol, která přizpůsobujeme potřebám zájmového vzdělávání, jsou pro nás zdrojem výchovných a vzdělávacích strategií. Konkrétně jsou to tato východiska:

1. Vytváříme bezpečné a podpůrné prostředí.
2. Důvěřujeme ve zvědavost, schopnosti a aktivitu dětí.
3. Zajišťujeme optimální zónu učení s respektem k jedinečnosti každého žáka.
4. Využíváme formativního přístupu ve vzdělávání.
5. Fungujeme na základě vzájemné důvěry a spolupráce (respektu), jsme průvodci.
6. Propojujeme výuku s okolním světem.
7. Učíme se od sebe navzájem a pracujeme s různorodými skupinami.

Délka, formy a časový plán zájmového vzdělávání

Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno na období jednoho školního roku na základě písemné přihlášky v listinné nebo elektronické formě. Činnost střediska probíhá ve dnech školního vyučování i ve dnech, kdy školní vyučování neprobíhá, včetně letních táborů během školních prázdnin.

Formy zájmového vzdělávání

Vzdělávání je realizováno formou pravidelné zájmové činnosti a víkendových výjezdů. Středisko může nad rámec běžné činnosti organizovat další lekce, pobytové a příměstské tábory, které mohou být zpoplatněny samostatně.

Časový plán vzdělávání

Časový plán vzdělávání je detailně popsán v rozvrhu hodin, který DDM vypisuje na začátku školního roku na webu. Zpravidla se každý kroužek, od září do června, uskutečňuje 1× týdně v rozsahu 2 hodin, jednou za pololetí se pak koná jednodenní výjezd a jednou za pololetí se koná dvoudenní víkendový výjezd.

Obsahy vzdělávání zařazujeme v návaznosti na to, abychom za celý rok dosáhli stanovených cílů.

Obsah zájmového vzdělávání

Vzdělávání ve středisku se odehrává v několika kroužcích:

1. ScioLes,
2. Forest English
3. BabyLes

ScioLes

Program zahrnuje hry v terénu, překonávání přírodních překážek, balanční aktivity, pohybové hry rozvíjející rychlost, postřeh a soustředění a sezónní činnosti (např. zimní pohyb v přírodě, pěší výpravy s přespáním). Aktivity probíhají celoročně a vedou účastníky k adaptaci na různé klimatické podmínky a k bezpečnému pohybu v terénu

Výchovně vzdělávací cíle

Cíle definujeme jako obecné záměry, kterých chceme v kroužku dosáhnout.

- **Rozvoj fyzické zdatnosti a pohybové gramotnosti:** Kultivovat radost z pohybu jako přirozené životní potřeby a rozvíjet hrubou motoriku, rovnováhu a koordinaci v náročném terénu.
- **Posilování psychické odolnosti (rezilience):** Budovat schopnost adaptace na měnící se vnější podmínky (počasí, terén) a schopnost konstruktivně zvládat nepohodlí a neúspěch.
- **Formování sebepoznání a sebeúcty:** Umožnit dětem skrze autentické zážitky poznat své limity, pracovat s vlastními emocemi a budovat důvěru ve vlastní schopnosti.
- **Kultivace sociálních dovedností:** Podporovat spolupráci, empatii a efektivní komunikaci v rámci věkově smíšené skupiny.
- **Prohlubování vztahu k přírodě:** Budovat environmentální senzitivitu skrze přímý kontakt s přírodou a osvojení si praktických dovedností pro pobyt venku.
- **Rozvoj vzdělávacích cílů ScioŠkol:**

Rozumím sám/sama sobě

3.1 Rozumím svému rozumu a svým emocím	3.1.1 Rozumím svému rozumu
	3.1.2 Vyznám se ve svých emocích
3.2 Aktivně pracuji se svou myslí	3.2.1 Pozoruji a poznávám sama sebe
	3.2.2 Vytvářím si žádoucí návyky,

	odolávám pokušením
3.3 Vím, odkud přicházím a kam směřuji	3.3.1 Zním svoje kořeny
	3.3.2 Vyzním se ve svých hodnotách

Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě

4.1 Pečuji o svou duševní a fyzickou pohodu (wellbeing)	4.1.1 Pečuji o svou tělesnou pohodu
	4.1.2 Pečuji o svou duševní pohodu
4.2 Zvládám stres	4.2.1 Posiluji svou mentální i fyzickou odolnost
	4.2.2 Umím se zbavit stresu (obecně)
4.3 Vyrovnám se s nezdarem, neúspěchem i nepřízní osudu	4.3.1 Posiluji svou odolnost vůči neúspěchu
	4.3.2 Umím se zbavit stresu z nezdaru či nepřízně osudu
4.4 Vyrovnám se s extrémní zátěží a tlakem	4.4.1 Vyrovnám se zátěžovou situací, kterou nemohu změnit
	4.4.2 Vymaním se ze situace stresu ze zátěže a tlaku
4.5 Vyrovnám se s nejistotou	4.5.1 Jsem odolný/odolná vůči nejistotě
	4.5.2 Umím se zbavit stresu z nejistoty

Vytvářím a udržuji dobré vztahy

5.1 Umím komunikovat	5.1.1 Umím se vyjádřit
-----------------------------	------------------------

	5.1.2 Umím naslouchat
	5.1.3 Vyjadřuji své potřeby a vnímám potřeby ostatních
	5.1.4 Vím, jak komunikovat ve speciálních situacích (porady, diskuse, online)
5.2 Spolupracuji	5.2.1 Umím pracovat v týmu a vím, jak vést tým
	5.2.2 Umím řešit konflikty
5.3 Vytvářím trvalé vztahy	5.3.1 Vytvářím trvalé přátelské vztahy

Očekávané výsledky učení:

Očekávané výsledky jsou stanovené z dlouhodobého pohledu na rozvoj účastníků zájmového vzdělávání. Každý rok se k nim cyklicky vracíme a zaměřujeme se na postupné kroky vedoucí k jejich naplnění

Kompetence (Kód)	Očekávaný výstup: 1. rok (Adaptace)	Očekávaný výstup: Dlouhodobý
3. Rozumím sám/sama sobě		
3.1 Rozumím rozumu a emocím	Dokáže v lese pojmenovat emoci, kterou cítí (např. strach z výšky, radost z pohybu).	Vědomě reflektuje, jak jeho myšlenky ovlivňují emoce a následné chování v zátěžových situacích.

3.2 Práce s myslí a návyky	Pozoruje své fyzické limity v terénu. Učí se návyku řádně si připravit vybavení.	Aktivně si vytváří návyky pro wellbeing v lese. Odolá pokušení vzdát cestu při prvním nepohodlí.
3.3 Kořeny a hodnoty	Zjišťuje, jaké hodnoty jsou pro něj v týmu důležité (např. fér hra).	Má ujasněný hodnotový žebříček; ví, kam směřuje v rámci svého osobního rozvoje v přírodě.
4. Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě		
4.1 Wellbeing (tělesný i duševní)	Umí si říct o pauzu nebo úpravu oblečení, aby se cítil fyzicky v pohodě.	Samostatně a preventivně pečuje o svou pohodu i v extrémnějších podmínkách (mráz, horko).
4.2 Zvládání stresu	Zvládne mírný stres z neznámého prostředí či aktivity (např. první slackline).	Ovládá techniky (dech, soustředění), jak se zbavit stresu v náročných outdoorových situacích.
4.3 Vyrovnání se s nezdarem	Neopouští aktivitu okamžitě po prvním neúspěchu (pád z lajny, prohra v hře).	Neúspěch bere jako cennou informaci; umí se rychle emočně „otřepat“ a hledat novou cestu.
4.4 Extrémní zátěž a tlak	Zvládne dokončit výpravu za zhoršeného počasí s podporou průvodce.	Dokáže efektivně fungovat a rozhodovat se i pod vysokým tlakem (např. náročná orientace v terénu).

4.5 Odolnost vůči nejistotě	Přijímá fakt, že program se může změnit (např. kvůli bouřce).	Cítí se jistě i v nepředvídatelných situacích; strach z neznáma se mění v objevování.
5. Vytvářím a udržuji dobré vztahy		
5.1 Komunikace (5.1.1–5.1.4)	Naslouchá instrukcím a srozumitelně vyjadřuje své základní potřeby.	Efektivně komunikuje v krizových i strategických situacích; vnímá skryté potřeby ostatních.
5.2 Spolupracuji	Zapojuje se do týmové práce a dodržuje domluvená pravidla.	Vede tým: Umí rozdělit role, motivovat ostatní a konstruktivně řešit vzniklé konflikty.
5.3 Trvalé vztahy	Navazuje nová přátelství v rámci kroužku.	Buduje hluboké, trvalé vztahy založené na společně prožitém dobrodružství a vzájemné důvěře.

Forest English

V anglické mutaci kroužku ScioLes je kladen důraz na přirozené osvojování jazyka v netradičním prostředí. Naším cílem není výuka gramatiky, ale budování sebevědomí v používání jazyka v reálném světě. Angličtina se zde stává dobrodružstvím, nikoliv školním předmětem.

Výchovně vzdělávací cíle:

- **Odbourání komunikačních bariér:** Vytvořit bezpečné prostředí, kde angličtina není předmětem hodnocení, ale přirozeným komunikačním kanálem.

- **Akvizice funkční slovní zásoby:** Naučit děti používat angličtinu v reálných, zátěžových a prožitkových situacích (instrukce, bezpečnost, emoce).
- **Propojení slova a akce:** Využít pohyb k hlubšímu ukotvení jazykových struktur v paměti (tzv. embodiment).
- **Rozvoj fyzické zdatnosti a pohybové gramotnosti:** Kultivovat radost z pohybu jako přirozené životní potřeby a rozvíjet hrubou motoriku, rovnováhu a koordinaci v náročném terénu.
- **Posilování psychické odolnosti (rezilience):** Budovat schopnost adaptace na měnící se vnější podmínky (počasí, terén) a schopnost konstruktivně zvládat nepohodlí a neúspěch.
- **Formování sebepoznání a sebeúcty:** Umožnit dětem skrze autentické zážitky poznat své limity, pracovat s vlastními emocemi a budovat důvěru ve vlastní schopnosti.
- **Kultivace sociálních dovedností:** Podporovat spolupráci, empatii a efektivní komunikaci v rámci věkově smíšené skupiny.
- **Prohlubování vztahu k přírodě:** Budovat environmentální senzitivitu skrze přímý kontakt s přírodou a osvojení si praktických dovedností pro pobyt venku.
- **Rozvoj vzdělávacích cílů ScioŠkol:**

Rozumím sám/sama sobě Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě

3.1 Rozumím svému rozumu a svým emocím	3.1.1 Rozumím svému rozumu
	3.1.2 Vyznám se ve svých emocích
3.2 Aktivně pracuji se svou myslí	3.2.1 Pozoruji a poznávám sama sebe
	3.2.2 Vytvářím si žádoucí návyky, odolávám pokušením
3.3 Víím, odkud přicházím a kam směřuji	3.3.1 Zním svoje kořeny
	3.3.2 Vyznám se ve svých hodnotách

4.1 Pečuji o svou duševní a fyzickou pohodu (wellbeing)	4.1.1 Pečuji o svou tělesnou pohodu
--	-------------------------------------

	4.1.2 Pečuji o svou duševní pohodu
4.2 Zvládám stres	4.2.1 Posiluji svou mentální i fyzickou odolnost
	4.2.2 Umím se zbavit stresu (obecně)
4.3 Vyrovnám se s nezdarem, neúspěchem i nepřízní osudu	4.3.1 Posiluji svou odolnost vůči neúspěchu
	4.3.2 Umím se zbavit stresu z nezdaru či nepřízně osudu
4.4 Vyrovnám se s extrémní zátěží a tlakem	4.4.1 Vyrovnám se zátěžovou situací, kterou nemohu změnit
	4.4.2 Vymaním se v situaci stresu ze zátěže a tlaku
4.5 Vyrovnám se s nejistotou	4.5.1 Jsem odolný/odolná vůči nejistotě
	4.5.2 Umím se zbavit stresu z nejistoty

Vytvářím a udržuji dobré vztahy

5.1 Umím komunikovat	5.1.1 Umím se vyjádřit
	5.1.2 Umím naslouchat
	5.1.3 Vyjadřuji své potřeby a vnímám potřeby ostatních
	5.1.4 Vím, jak komunikovat ve speciálních situacích (porady, diskuse, online)
5.2 Spolupracuji	5.2.1 Umím pracovat v týmu a vím, jak vést tým
	5.2.2 Umím řešit konflikty

5.3 Vytvářím trvalé vztahy	5.3.1 Vytvářím trvalé přátelské vztahy
Komunikuji v Angličtině	

Očekávané výsledky učení

U Forest English zůstávají kompetence 3, 4 a 5 v platnosti, jako u kroužku ScioLes, ale některé výstupy jsou modifikovány o **jazykový rozměr (CLIL)**

Kompetence (Kód)	Očekávaný výstup: 1. rok	Očekávaný výstup: Dlouhodobý
3. Rozumím sám sobě (v AJ)	Pojmenuje své emoce a stavy základní anglickou slovní zásobou ("I feel tired/happy").	V AJ dokáže v reflexi popsat své vnitřní pochody a sebereflexi vlastního pokroku.
4. Odolávám tlaku (v AJ)	Překonává stud z mluvení; zvládá stres z toho, že nerozumí každému slovu.	Dokáže v angličtině řešit zátěžové situace a domluvit se i při omezené slovní zásobě (opisné prostředky).
5. Vztahy (v AJ)	Rozumí pokynům pro spolupráci; vnímá potřeby ostatních vyjádřené v angličtině.	V angličtině vede tým, řeší konflikty a buduje vztahy s mezinárodním přesahem.
Komunikuji v angličtině	Aktivně naslouchá a reaguje: Rozumí kontextu, používá základní komunikační obraty.	Spontánní produkce: Přirozeně přepíná do AJ; angličtina se stává funkčním nástrojem pro prožitek v lese.

Metody práce (Specifické pro jazykový kroužek)

Zde se k pedagogice lesa přidávají lingvistické metody:

- **TPR (Total Physical Response):** Průvodce dává instrukce, které jsou okamžitě doprovázeny pohybem ("Jump over the log!", "Climb the tree!"). Dítě si slovo spojuje přímo s fyzickým prožitkem, nikoliv s překladem.
- **Scaffolding (Lešení):** Průvodce používá jednoduchý jazyk, názorná gesta a vizuální pomůcky v přírodě. Postupně náročnost zvyšuje podle toho, jak děti reagují.
- **Immersion (Ponoření):** Průvodce mluví primárně anglicky. Vytváří „jazykovou bublinu“, kde se čeština používá pouze v krizových situacích (bezpečnost, hluboké emocionální zranění).
- **Gamifikace s jazykovým prvkem:** Hry na postřeh a rychlost využívají anglické pokyny, čímž se zrychluje reakční doba v cizím jazyce pod vlivem adrenalinu.

BabyLes

BabyLes je program pro děti od 2 do 6 let a jejich dospělý doprovod. Na nejmenší objevitele čekají krátké výpravy, hravé překážkové dráhy, tvoření, říkanky, písničky a jednoduché hry. Rodiče mají v rámci programu roli aktivního průvodce dítěte světem přírody.

Výchovně vzdělávací cíle

- **Senzomotorický rozvoj:** Stimulace všech smyslů skrze přírodní materiály (hmat – bláto, kůra; sluch – šumění listí, zpěv; zrak – barvy lesa).
- **Posilování vazby (attachmentu):** Podpora vztahu mezi rodičem a dítětem skrze společný prožitek v neznámém, ale podnětném prostředí.
- **Adaptace na skupinu a prostor:** Pozvolné zvykání si na přítomnost ostatních dětí a na pohyb v nerovném terénu mimo bezpečí domova.
- **Rozvoj kreativity a rytmiky:** Propojení přirozených biorytmů s hudebními a výtvarnými prvky využívajícími to, co les nabízí.
- **Rozvoj vzdělávacích cílů ScioŠkol:**

Rozumím sám/sama sobě

3.1 Rozumím svému rozumu a svým emocím	3.1.2 Vyznám se ve svých emocích
3.2 Aktivně pracuji se svou myslí	3.2.1 Pozoruji a poznávám sama sebe

	3.2.2 Vytvářím si žádoucí návyky, odolávám pokušením
--	--

Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě

4.1 Pečuji o svou duševní a fyzickou pohodu (wellbeing)	4.1.1 Pečuji o svou tělesnou pohodu
	4.1.2 Pečuji o svou duševní pohodu
4.2 Zvládám stres	4.2.1 Posiluji svou mentální i fyzickou odolnost
	4.2.2 Umím se zbavit stresu (obecně)
4.3 Vyrovnám se s nezdarem, neúspěchem i nepřízní osudu	4.3.1 Posiluji svou odolnost vůči neúspěchu
	4.3.2 Umím se zbavit stresu z nezdaru či nepřízně osudu
4.4 Vyrovnám se s extrémní zátěží a tlakem	4.4.1 Vyrovnám se zátěžovou situací, kterou nemohu změnit
4.5 Vyrovnám se s nejistotou	4.5.1 Jsem odolný/odolná vůči nejistotě

Vytvářím a udržuji dobré vztahy

5.1 Umím komunikovat	5.1.1 Umím se vyjádřit
	5.1.2 Umím naslouchat
	5.1.3 Vyjadřuji své potřeby a vnímám potřeby ostatních
5.2 Spolupracuji	5.2.1 Umím pracovat v týmu a vím, jak vést tým

	5.2.2 Umím řešit konflikty
5.3 Vytvářím trvalé vztahy	5.3.1 Vytvářím trvalé přátelské vztahy

Očekávané výsledky učení

V tomto věku jsou výstupy spíše o **projevech jistoty a radosti** než o konkrétních dovednostech. Dlouhodobým výstupem je i „**kompetentní rodič**“, který se naučil důvěřovat schopnostem svého dítěte a přestal mít strach z „trochy bláta a deště“.

Kompetence (Kód)	Očekávaný výstup: 1. rok (Objevování)	Očekávaný výstup: Dlouhodobý
3. Rozumím sám sobě		
3.1.2 Vyznám se v emocích	S pomocí rodiče pozná, kdy má radost a kdy se bojí.	Dokáže samo vyjádřit základní emoci a začíná chápat její příčinu v lese.
3.2.1 Pozoruji se	Objevuje své tělo a smysly skrze dotek s přírodou (bláto, sníh).	Uvědomuje si své schopnosti („Tohle už vylezu sám“).
3.2.2 Návyky a pokušení	Učí se základním rituálům (např. mytí rukou, společný kruh).	Přijímá rituály jako přirozenou součást dne a dokáže chvíli počkat (oddálená gratifikace).
4. Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě		

4.1 Wellbeing (fyzický)	Zvyká si na pocit špíny, mokra nebo chladu bez paniky.	Aktivně vyhledává pohodu v lese (ví, že se má hýbat, aby mu bylo teplo).
4.2 Zvládání stresu	Zklidní se v náručí rodiče po náročném situaci (pád, úlek).	Začíná používat jednoduché nástroje zklidnění (rituální písnička, hluboký nádech).
4.3 Nezdár a nepřízeň	Zkusí znovu překročit kládu, i když poprvé upadlo.	Neúspěch vnímá jako součást hry; zkouší věci opakovaně s rostoucí radostí.
4.5 Odolnost vůči nejistotě	Adaptuje se na nové prostředí lesa a přítomnost cizích dětí.	V lese se cítí jako doma; nejistotu z neznámého terénu mění v aktivní zvědavost.
5. Vytvářím a udržuji dobré vztahy		
5.1 Komunikace (5.1.1–5.1.3)	Vyjadřuje potřeby gestem či slovem; učí se naslouchat krátkému příběhu.	Srozumitelně komunikuje s dětmi i průvodcem; začíná vnímat potřeby druhých („půjčím ti šišku“).
5.2.1 Tým a 5.2.2 Konflikty	Hraje si vedle ostatních dětí; s pomocí řeší první spory o hračky/přírodniny.	Zapojuje se do společné hry; učí se jednoduchým pravidlům spolupráce a smíru.

5.3 Trvalé vztahy	Buduje si důvěru k průvodci a ostatním rodičům.	Těší se na konkrétní kamarády; vnímá skupinu jako bezpečné a známé společenství.
-------------------	---	--

Metody práce (Specifické pro předškolní kroužek)

- **Senzoriální hry:** „Hmatové stezky“ z mechu, šišek a jehličí. Hledání barev v lese.
- **Hudební rituály:** Zahajovací a ukončovací písničky a říkadla s pohybem, které dětem dávají strukturu a pocit bezpečí. Využití tzv. *body percussion* (pleskání o stehna, dupání v listí).
- **Land-art pro nejmenší:** Tvoření, které nezanechává odpad. Skládání mandal z okvětních lístků, malování blátem na kůru padlých stromů. Cílem je proces, nikoliv výsledek.
- **Paralelní hra:** Průvodce a rodiče tvoří/hrají si a dítě se k nim přirozeně přidává, když pocítí zájem (není do ničeho nuceno).

Účastníci zájmového vzdělávání se specifickými vzdělávacími potřebami

Jsou-li školským poradenským zařízením doporučena podpůrná opatření pro vzdělávání v žáka v základní škole, uplatní se v zájmovém vzdělávání v maximální možné míře vzhledem k charakteru činnosti našich kroužků a vzhledem k našim možnostem. Je-li doporučení adresováno výslovně i zájmovému vzdělávání, uplatní se plně.

Obecně se řídíme zásadou *Každé dítě je jedinečné* a tedy usilujeme o vzdělávání zohledňující potřeby a zájmy každého dítěte.

Spolupráce s partnery

Spolupracujeme především s dalšími školami, zřizovanými společnostmi Scio, a to ve všech aspektech naší činnosti - od sdílení společných základů pedagogické koncepce, přes společné řešení jednotlivých aspektů výchovně-vzdělávacího procesu, až po vzájemné setkávání a síťování mezi zaměstnanci i žáky. Dlouhodobým projektem je tedy především zapojení do sítě ScioŠkol a neustálá společná práce na tvorbě, zlepšování a implementaci společné pedagogické koncepce, z níž dále vyplývá pedagogická koncepce školského zařízení..

Prevence sociálně patologických jevů

Prevence v kroužku ScioLes není postavena na pasivním předávání informací, ale na **aktivním posilování protektivních faktorů**. Vycházíme z principů primární nespecifické prevence: věříme, že dítě s vysokou mírou **rezilience (odolnosti)**, ukotvenou sebeúctou a funkčními sociálními vazbami přirozeně volí bezpečnější životní strategie.

Nespecifická prevence: Rozvoj rezilience a Life Skills

Místo varování před riziky nabízíme kompetence k jejich zvládnutí.

- **Emoční seberegulace:** Pohyb v náročném terénu a vystavení klimatickým vlivům (déšť, mráz) jsou přirozenými trenažéry frustrační tolerance. Děti se učí pracovat s nepohodlím a stresem v kontrolovaném prostředí, což snižuje potřebu únikových strategií (návykové látky, digitální svět) v budoucnu.
- **Autentické sebevědomí:** Skutečné překonání fyzické výzvy (např. přechod slackline) vytváří prožitek **sebeúčinnosti** (self-efficacy). Dítě získává vnitřní jistotu založenou na reálném úspěchu, nikoliv na virtuální validaci.

Sociální klima a skupinová dynamika

Přírodní prostředí vytváří přirozený tlak na spolupráci a eliminuje nežádoucí sociální vzorce.

- **Věková heterogenita jako prevence šikany:** Smíšená skupina (první a druhý stupeň) přirozeně simuluje zdravé komunitní prostředí. Starší žáci přijímají roli „pečujících“ (přirozená autorita), čímž se minimalizuje prostor pro mocenskou agresi.
- **Sounáležitost skrze rituály:** Společné rituály u ohně nebo reflexivní kruhy budují bezpečný prostor pro sdílení emocí. Pocit „jsem přijímán skupinou“ je nejsilnější bariérou proti sociálnímu vyloučení a osamělosti.

Průvodce jako mentor

Role průvodce je v systému prevence klíčová díky neformálnímu charakteru interakce.

- **Včasná diagnostika:** V nestrukturovaném prostředí lesa se sociální vazby projevují v „syrové“ podobě. Průvodce může včas identifikovat patologické signály (izolace, pasivní agrese, změna nálad), které jsou ve školní lavici často skryté.
- **Budování důvěrného partnerství:** Průvodce není autoritou definovanou mocí, ale respektem a zkušeností. Tato důvěra umožňuje včasnou intervenci ještě před eskalací rizikového chování.

Strategie prevence dle rizikových oblastí

Oblast rizika	Preventivní mechanismus ScioLes

Šikana a vyloučení	Týmová závislost v terénu (vzájemná pomoc při jištění, orientaci). Reflexe jako nástroj k pojmenování emocí.
Digitální závislosti	Radikální digitální detox. Prožitek fascinace reálným světem, který je smyslově bohatší než virtuální podněty.
Návykové látky	Alternativní „flow“ stavy skrze pohyb a adrenalin. Budování vnitřní integrity a schopnosti říci „ne“ pod tlakem skupiny.
Agresivita	Konstruktivní ventilace energie a napětí skrze fyzicky náročné aktivity (šplh, běh, práce s dřevem).